

14.8.2020

Tilapäisen valiokunnan kokous nro 3

Aika: perjantai 18.6.2020 klo 9.00 – 9:55

Paikka: Teams-kokous

Läsnä	Puheenjohtaja	Aki Nevalainen
	Jäsen	Tapani Rantajääskö
	Varajäsen	Tarmo Salonen
	Sihteeri	Hanna-Maria Grandell, vs. hallintojohtaja
Poissa	Jäsen	Veli-Matti Junnola
	Jäsen	Milja Nikka

Käsitellyt asiat

1. Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin läsnäolijat sekä kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Todettiin, että tilapäisen valiokunnan 18.6.2020 ja 28.7.2020 pidettyjen kokousten pöytäkirjat on tarkistettu ja todettu kokousten kulun mukaisiksi.

2. Kunnanhallituksen kuuleminen asiassa Kuntalain 35 § mukaisesti

Kuntalain 35 § mukaan tilapäisen valiokunnan on hankittava sen valmisteltaviin kuuluvissa asioissa kunnanhallituksen lausunto. Kunnanhallitus käsitteli asiaa kokouksessaan 11.8.2020 § 310 ja päätti olla antamatta lausuntoa asiasta.

Liitetään kunnanhallituksen kokouksen 11.8.2020 § 310 ote pöytäkirjasta tilapäisen valiokunnan pöytäkirjan liitteeksi (Liite 1).

3. Tilapäisen valiokunnan esitys valtuustolle Kittilän kunnan toimielinten erottamista koskevassa asiassa

Taustaa asialle

Kittilän kunnan 14 valtuutettua ja 2 varavaltuutettua on kuntaan 24.4.2020 saapuneessa kirjeessä esittänyt:

14.8.2020

"Kittilän kunnanvaltuusto on kokouksessaan 11.11.2019 valinnut jäsenet ja puheenjohtajiston valtuuston jäljellä olevan toimikauden loppuun saakka kunnanhallitukseen, sosiaali- ja terveyslautakuntaan, tekniseen lautakuntaan, rakennus- ja ympäristölautakuntaan, koululautakuntaan sekä vapaan sivistystyön lautakuntaan.

Esitämme, että kaikki edellä mainitut 11.11.2019 valtuuston kokouksessa valitut toimielimet sekä toimialinten puheenjohtajistot erotetaan, koska ne eivät nauti meidän luottamustamme. Vaadimme, että kunnassa ryhdytään pikaisesti valmistelemaan Kuntalain 35 § mukaisen tilapäisen valiokunnan perustamista asiaa valmistelemaan."

Kittilän kunnanvaltuusto on kokouksessaan 1.6.2020 § 39 päättänyt:

- 1) asettaa keskuudestaan Kuntalain 35 §:ssä tarkoitetun tilapäisen valiokunnan valmistelemaan Kittilän kunnan toimielinten erottamista koskevaa asiaa
- 2) valita tilapäiseen valiokuntaan neljä jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen seuraavasti:

Varsinainen

Varajäsen

Aki Nevalainen

Paula Nevalainen

Tapani Rantajääskö

Mikko Saarela

Veli-Matti Junnola

Eetu Alatalo

Milja Nikka

Tarmo Salonen

Sukupuolikiintiöstä poikkeamiseen on erityinen syy, sillä tilapäiseen valiokuntaan valittavan tulee olla valtuutettu tai varavaltuutettu, eikä hän voi olla jäsenenä toimielimessä, jonka mahdollista erottamista valiokunta valmistelee.

- 3) nimesi varsinaisista jäsenistä valiokunnan puheenjohtajaksi Aki Nevalaisen ja varapuheenjohtajaksi Tapani Rantajääskön

- 4) päätti, että valiokunnan työskentelyssä noudatetaan soveltuvin osin Kittilän kunnan hallintosäännön määräyksiä ja että asiat käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ja että valiokunta voi ottaa itselleen sihteerin. Tilapäisellä valiokunnalla on mahdollisuus käyttää tarvittaessa puitesopimuksen mukaista lakipalvelua.

OMK ja Kokoomus eivät asettaneet varsinaista tai varajäsentä, joten tilapäinen valiokunta jäi nelijäseniseksi.

14.8.2020

Tilapäinen valiokunta on kokoontunut kolme kertaa (18.6.2020., 28.7.2020 ja 14.8.2020). Valiokunta valitsi sihteeriksi vs. hallintojohtaja Hanna-Maria Grändellin.

Tilapäinen valiokunta on pyytänyt osana asian valmistelua lausuntoa kaikkien niiden toimielinten varsinaisilta ja varajäseniltä, joita aloitteessa esitetään erotettavaksi. Kuulemiskirjeitä lähetettiin saantitodistuksella 25.6.2020 yhteensä kuudellekymmenellenelle (64:lle) luottamusmiehelle. Kirjeitä palautui kuntaan seitsemän (7) kappaletta, joista yksi (1) kuitenkin vastasi sähköpostitse.

Vastauksia määräajan päättymiseen 23.7.2020 mennessä tuli yhteensä kolmekymmentäviisi (35) kappaletta. Vastauksissa kaksikymmentä (20) luottamushenkilöä kannatti aloitetta toimielinten erottamisesta ja uudelleenvaihtamista, kaksitoista (12) vastusti aloitetta ja kolme (3) ilmoitti, että heillä ei ole aloitteen johdosta huomautettavaa tai eivät vastusta aloitetta. Tilapäinen valiokunta laati vastauksista erillisen yhteenvedon.

Tilapäinen valiokunta on Kuntalain 35 §:n mukaisesti pyytänyt asiassa kunnanhallitukselta lausuntoa. Kunnanhallitus on 11.8.2020 § 310 päättänyt, että se ei anna asiassa lausuntoa.

Päätösehdotus

Tilapäinen valiokunta esittää, että valtuusto toteaa, että kunnanhallitus, sosiaali- ja terveystalokunta, tekninen lautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta, koululautakunta sekä vapaan sivistystyön lautakunta eivät nauti valtuuston luottamusta. Valtuusto päättää erottaa kyseiset toimielimet.

Jos erotettavat luottamushenkilöt ovat myös valtuutettuja, he eivät KHO:n päätöksen mukaan kuitenkaan ole esteellisiä käsittelemään erottamistaan valtuustossa (KHO 1998:19). Päätöksessä korostetaan toimielimen erottamisen kollektiivisuutta ja sovellettua parlamentarismia osana kunnan poliittista järjestelmää. Myöskään aloitteen allekirjoittamisen ei voida katsoa tekevän allekirjoittajista sellaisia asianosaisia, että he olisivat esteellisiä osallistumaan asian käsittelyyn valtuustossa.

Perustelut

Aloitteen sekä erotettavaksi ehdotettujen toimielinten jäsenten kuulemisten perusteella tilapäinen valiokunta on todennut toimielinten menettäneen luottamuksensa. Aloitteen toimielinten erottamiseksi on allekirjoittanut neljatoista (14) valtuutettua ja kaksi (2) varavaltuutettua. Erotettavaksi esitettyjen luottamushenkilöiden kuulemisessa selkeä enemmistö vastanneista oli luottamushenkilöiden erottamisen kannalla.

14.8.2020

Kittilän kunnanvaltuusto ei kunnan ylintä päätösvaltaa käyttävänä toimielimenä pidättänyt syytteissä olleita luottamushenkilöitä. Valtiovarainministeriö teki pidättämispäätöksen 19.6.2018. Korkein hallinto-oikeus määräsi Kittilän kunnan valituksen johdosta pidättämispäätöksen lakkaamaan 21.4.2020. Perusteluina KHO totesi, että Valtiovarainministeriön olisi tullut päättää luottamustoimesta pidättämisen lopettamisesta sen jälkeen, kun Lapin kärjäoikeus 28.6.2019 hylkäsi kaikki syytteet luottamushenkilöitä kohtaan. Muuttuneissa olosuhteissa pidättämisen jatkaminen oli suhteellisuusperiaatteen valossa kunnallisen itsehallinnon suojan ja luottamusmiesten aseman kannalta kohtuutonta.

Aloitteen ja kuulemisten perusteella luottamushenkilöt kokevat epäoikeudenmukaiseksi sen, että Valtiovarainministeriön luottamustoimistaan pidättämät luottamusmiehet eivät voineet 11.11.2019 osallistua toimielinten jäsenten valintaan, eivätkä myöskään kyseisessä tilanteessa ilmaista vapaasti kiinnostustaan luottamusmiespaikkoja kohtaan. Valinnat toimielinten jäseniksi teki poikkeuksellinen kokoonpano ja suhteellisen vaalin tulos oli näin ollen eri kuin 2017 vaalien jälkeisissä valinnoissa. Tämä koetaan vahvasti olevan kuntavaalien tuloksen vastaista ja vaikuttaneen poliittisiin voimasuhteisiin tavalla, joka ei vastaa kuntavaalien tulosta. Tilapäinen valiokunta toteaa edellä mainittujen perusteiden johtaneen luottamuksen menettämiseen.

Valtuusto voi enemmistöpäätöksellä erottaa valitsemansa luottamushenkilöt kesken heidän toimikautensa, jos he ovat menettäneet valtuuston luottamuksen (Kuntalaki 34 §). Lainsäätäjä on tarkoituksellisesti jättänyt luottamuksen menetyksen perusteet poliittisen harkinnan varaan ja kysymys onkin aina tapauskohtaisesta harkinnasta. Kunnallishallintoon on vanhastaan kuulunut suhteellisuuden huomioon ottaminen henkilövalinnoissa. Poliittisten ryhmien on saatava kannatustaan vastaava suhteellinen osuus kunnan luottamushenkilöpaikoista. Kunnallinen päätöksenteko perustuu pitkälti valtuuston tekemiin toimielinten luottamusmiesvalintoihin ja valtuuston toimielimille hallintosäännössä antamaan päätösvaltaan.

4. Seuraavasta kokouksesta sopiminen ja muu aikataulutus

Tilapäinen valiokunta totesi, että tämä kyseinen kokous on ilmeisesti tilapäisen valiokunnan viimeinen. Tilapäinen valiokunta voidaan kutsua vielä koolle, jos asiat sitä edellyttävät.

5. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 9.55 ja kiitti osallistujia hyvin sujuneesta työstä.

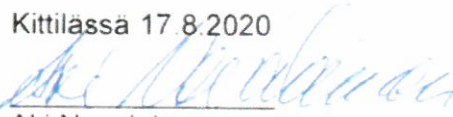
14.8.2020

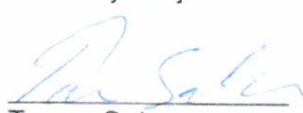
Päätettiin, että kaikki läsnäolijat allekirjoittavat pöytäkirjan

Liite 1: Kunnanhallituksen pöytäkirjanote 11.8.2020 § 310

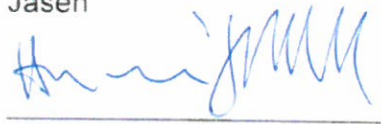
Pöytäkirjan allekirjoitus

Kittilässä 17.8.2020

Aki Nevalainen
Puheenjohtaja

Tarmo Salonen
Varajäsen

Tapani Rantajääskö
Jäsen

Hanna-Maria Grandell
vs. hallintojohtaja, sihteeri

Lausunto tilapäisen valiokunnan raportista/Luottamushenkilöiden erottaminen epäluottamuksen perusteella

130/00.00.01/2020

Khall 11.08.2020 § 310

Kittilän kunnan valtuustoryhmien edustajat jättivät kunnan kirjaa-moon 28.4.2020 valtuustoaloitteen, jossa vaadittiin kaikkien toimi-elinten erottamista. Valtuusto päätti kokouksessaan 1.6.2020 §:n 39 kohdalla asettaa Kuntalain 35 §:ssä tarkoitetun tilapäisen valiokun-nan valmistelevaan asiaa.

Tilapäinen valiokunta on kokoontunut kaksi kertaa 18.6.2020 ja 28.7. 2020. Tilapäisen valiokunnan pöytäkirjat liitteineen ovat oheis-materiaalina.

Tilapäinen valiokunta totesi 18.6.2020 toimeksiantonsa. Epäluotta-muksen syynä aloitteen mukaan oli se, että nykyiset erotettaviksi eh-dotetut luottamushenkilöt on KHO:n päätöksen jälkeen valinnut ko-koonpanoltaan nykyisestä valtuustosta poikkeava valtuusto. Kysei-ssä kokouksessa tilapäinen valiokunta valitsi myös itselleen sih-teerin, kävi läpi prosessikuvauksen ja aikataulutuksen sekä listauk-sen kuultavista luottamushenkilöistä toimielimittäin. Kuuleminen ei koskenut keskusvaalilautakuntaa eikä tarkastuslautakuntaa.

Tilapäinen valiokunta hyväksyi kokouksessaan 18.6.2020 läpi kuule-miskirjeen ja totesi sen asianmukaiseksi. Vastaavasti sovittiin kuule-miskirjeen lähettämisestä 25.6.2020 saantitodistusta vastaan.

Tilapäisen valiokunnan kokouksessa 28.7.2020 tilapäinen valiokunta kävi läpi määräajassa 24.7.2020 saapuneet kuulemiskirjeet. Kunta-lain 35 § mukaan tilapäisen valiokunnan on hankittava sen valmistel-taviin kuuluvissa asioissa kunnanhallituksen lausunto. Tämä päätet-tiin kyseisessä kokouksessa.

Kunnanjohtaja:
Kunnanhallitus päättää

1) merkitä tiedoksi tilapäisen valiokunnan toimittaman koosteen kuu-lemisista

2) antaa lausunnon tilapäiselle valiokunnalle kuntalain 35 §:n mukai-sesti

Päätös:

Kunnanvaltuuston puheenjohtaja Aki Nevalainen jääväsi itsensä, syynä tilapäisen valiokunnan puheenjohtajuus. Hän poistui kokouk-sesta tämän asian käsittelyn ajaksi, eikä osallistunut keskusteluun eikä päätöksentekoon.

Keskustelun kuluessa kunnanhallituksen jäsen Akseli Erkkilä esitti, että ei anneta asiassa lausuntoa. Puheenjohtaja Pekka Rajala kannatti esitystä.

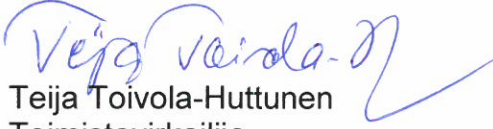
Kunnanhallitus päätti yksimielisesti

1) merkitä tiedoksi tilapäisen valiokunnan toimittaman koosteen kuulemisista

2) että se ei anna lausuntoa tilapäiselle valiokunnalle kuntalain 35 §:n mukaisesti

Otteen oikeaksi todistaa:

Kittilässä 14.8.2020

Teija Toivola-Huttunen
Toimistovirkailija

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee kuntalain 136 §:n mukaan valmistelua tai täytäntöönpanoa; työ- ja virkaehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista; tai työnjohto- ja valvontaoikeuden käyttämistä.